

**MNENJE STATUTARNO PRAVNE KOMISIJE
GLEDE USTANOVITVE KRAJEVNE SKUPNOSTI MLAKA
KOT VZORČNI PRIMER PRAVIL GLEDE
USTANAVLJANJA IN UKINJANJA KRAJEVNIH SKUPNOSTI**

Statutarno pravna komisija je na podlagi prve točke 26. člena statuta Mestne občine Kranj (statut) preučila gradivo in predlog sklepa, ki ga je podala občinska uprava v okviru 12. točke seje mestnega sveta za dne 7.10.2009. Ugotovila je, da veljavni predpisi kot je podrobneje določeno v nadaljevanju ne določajo pristojnosti občinskega sveta za oblikovanje sklepa kot je predlagan v gradivu.

I. PRAVNA PODLAGA

Statut MOK jasno določa kdo je pristojen za odločanje o ustanovitvi krajevne skupnosti. Prvi odstavek 54. člena določa, da o tem samostojno **odločijo krajan**i naselja, dela naselja ali krajan*i* več posameznih naselij: »Zaradi zadovoljevanja določenih skupnih potreb lahko krajan*i* naselja, dela naselja ali več posameznih naselij ustanovijo krajevno skupnost«. Pravica krajanov, da ustanovijo krajevno skupnost ni z nobenim predpisom pogojena npr. s soglasjem kakšnega občinskega ali državnega organa. Takšna določba je skladna z bistvom lokalne samouprave, ki predvideva, da se o lokalnih zadevah odloča od spodaj navzgor in ne od zgoraj navzdol.

V konkretnem primeru so tako odločili krajan*i* krajevne skupnosti Kokrica, ki so se tako odločili na predlog Marka Verbiča na zboru krajanov 16. junija 2007: »Ustanovi se nova krajevna skupnost Mlaka.« Enako so krajan*i* Mlake odločili na zboru krajanov 5. marca 2009 in enako so odločili na referendumu 7. junija 2009. Čeprav za ustanovitev nove krajevne skupnosti zadošča sprejem le enega sklepa, imamo v primeru Mlake kar trikrat identične odločitve krajanov Mlake. Sprejemanje enakih odločitev sicer pravno ni smiselno.

Krajan*i* se lahko odločijo tudi, da ne bodo ustanovili nove krajevne skupnosti, ampak da bodo dali zgolj pobudo, kot določa drugi odstavek 54. člena statuta. Vendar v primeru vseh treh odločanj o ustanovitvi krajevne skupnosti Mlaka temu ni bilo tako. Zato je protizakonit predlog sklepa v gradivu, ko naj bi svetniki odločali o tem, ali se ustanovi nova krajevna skupnost Mlaka ali ne.

Pač pa je vloga mestnega sveta določena v nadaljevanju 54. člena statuta, ki regulira izvedbo odločitve krajanov. Tako mestni statut v 3. odstavku 54. člena kot tudi Zakon o lokalni samoupravi v prvem odstavku 18. člena določata, da se s statutom določi (zgolj) ime in območje novoustanovljene krajevne skupnosti. V zvezi s tem statut predpisuje obvezo mestnemu svetu, da predhodno z eno od oblik neposrednega izražanja ljudske volje preveri, kakšen je interes prebivalcev glede imena in območja nove krajevne skupnosti. Ker je diktija 4. odstavka 54. člena statuta in 4. odst. Zakona o lokalni samoupravi nedvoumna – »Ugotavljanje interesa se nanaša na ime in območje krajevne skupnosti« – je bila postavitev referendumskega vprašanja, ki je presežalo te meje *nepotrebna*.

Noben predpis pa ne daje prav nobene pravne podlage krajanom enega dela naselja, da bi nasprotovali volji krajanov drugega dela naselja, da oblikujejo svojo krajevno skupnost. Zato je bilo protizakonito spraševati krajan*e* Kokrice, Ilovke, Tatinca in Bobovka, ali se strinjajo z ustanovitvijo krajevne skupnosti Mlaka, pač pa bi morala biti vsebina njihove referendumske

ZA SEJO MESTNEGA SVETA 7.10.2009

dileme, ali želijo ostati v okviru sedanje krajevne skupnosti ali se želijo priključiti novi krajevni skupnosti. V konkretnem primeru na zborih krajanov druga naselja niso izrazila želje po pridružitvi k novoustanovljeni krajevni skupnosti Mlaka. Mestni svet ima v okviru 54. člena statuta pristojnost spreminjati območja krajevnih skupnosti in prav je, da pri odločanju katera naselja bi se pridružila novoustanovljeni krajevni skupnosti Mlaka čim bolj upošteva izraženo voljo krajanov.

Čeprav mestni svet nima pristojnosti odločati o ustanovitvi krajevne skupnosti, pa tako 2. odst. 18. člena Zakon o lokalni samoupravi kot 3. odst. 54. člena statuta določata pristojnost mestnega sveta, da **ukine** krajevno skupnost. Svet se pri odločanju odloča diskrecijsko. Statutarno pravna komisija meni, da je pri odločanju v okviru proste presoje mestni svet omejen le s splošnim načelom prepovedi diskriminacije. Zato bi razlogi o ukinitvi katerekoli krajevne skupnosti morali biti obrazloženi in nediskriminatorni. Mlaka bi bila kot krajevna skupnost nekajkrat večja od nekaterih drugih krajevnih skupnosti glede na število prebivalcev, zato bi bilo zelo težko najti razloge za njeno ukinitve, še zlasti v kontekstu načrtovane velike širitve naselja na območju Mlaka Zahod. Si je pa možno v bodočnosti predstavljati situacijo, ko bi kje drugje krajanji »nekaj hiš« sprejeli sklep o ustanovitvi svoje krajevne skupnosti. Tudi v takem primeru mestni svet nima pristojnosti posegati v sklep o ustanovitvi krajevne skupnosti, bi bilo pa smiselno takšno (očitno premajhno) krajevno skupnost takoj ukiniti.

Pravilen postopek mestnega sveta v zvezi s sklepom o ustanovitvi krajevne skupnosti Mlaka bi bil, da Mestni svet sprejme spremembo prvega odstavka 9. člena statuta tako, da se za besedo Mavčiče vpiše beseda »Mlaka,« in da se glede na ustanovitev krajevne skupnosti Mlaka ustrezno spremeni odlok o območjih krajevnih skupnosti. Takšen predlog sklepa naj se tudi ponudi svetnikom v odločanje. Mestni svet nima pravice nasprotovati sprejemu takšnega sklepa, saj bi sicer kršil statut in zakon o lokalni samoupravi. Lahko pa svetniki opravijo posebno razpravo, ali bi bilo potrebno katero od že ustanovljenih krajevnih skupnosti ukiniti.

Sklep o ustanovitvi krajevne skupnosti Mlaka je lahko precedenčni primer, kakšne so pristojnosti posameznih organov in krajanov tudi v bodočih enakih ali podobnih primerih. Zato je to stališče statutarno pravne komisije glede ustanavljanja in ukinjanja krajevnih skupnosti toliko bolj pomembno. Da ne bi bilo nad stališčem statutarno pravne komisije nobene sence dvoma komisija predlaga mestnemu svetu oziroma občinski upravi, da pridobi mnenje službe Vlade za lokalno samoupravo glede strokovne neoporečnosti tega mnenja. Pri zaprosilu za izdelavo mnenja naj se navede, da naj bo mnenje izdelano in poslano v nekaj mesecih, da bi lahko mestni svet sprejel ustrezne sklepe še pred začetkom volilnih postopkov v 2010. Če mestni svet ne bi hotel slediti mnenju statutarno pravne komisije, je smiselno odločanje o tej zadevi preložiti.

II. POVZETEK

1. Ustanavljanja krajevnih skupnosti je v pristojnosti krajanov.
2. Ukinjanje krajevnih skupnosti je v pristojnosti mestnega sveta.
3. Določanje območij krajevnih skupnosti je v pristojnosti mestnega sveta, ki pri tem upošteva v čim večji meri voljo krajanov.
4. Priloženo strokovno mnenje naj se strokovno verificira pri pristojnem organu.